

Primus de Anima.

q̄ deus potest facere infinitū ergo posset facere infinitas causas essentialiter subordinatas.

¶ Quinto arguitur cōtra secūdā rationē quia nō est euidēs aliquid fieri. Nominales em̄ dicūt q̄ qñ sortes augetur vel mōuetur localiter nullam entitatem habet de nouo. Et ita dicunt alij qñ calor intenditur. Item diceret proteruus q̄ res sit non tamē ab alio positue sed per remotionem impedimēti sicut res corrumpitur per absentiam conseruantis. Forte dicis q̄ per cōseruationē pbat̄ melius q̄ deus sit q̄ per pductionē quia in causis pseruantibus non est pcedere in infinitū ergo est deuenire ad vnū primū cōseruās. Sed hoc nihil est q̄ cōseruare est pducere. Et proteru⁹ diceret q̄ postq̄ homo est adultus non indiget alio conseruante saltē ipsum celum potest seipsum conseruare.

¶ Sexto Gregorius et aureolus dicunt q̄ secundū aristotelem intelligentie nō sunt a deo effectiue ergo dato q̄ i causis efficiētib⁹ non sit pcedere in infinitū per hoc nō pbat̄ q̄ sit necesse ēē aliquod primū efficiēs quod sit causa omnīū aliorū. Nec valet ratio tacta in quarto argumēto q̄ albedo nō causat effectiue alios colores nec angel⁹ alias substantias licet sit primus in genere substantie. Nec ignis causat omnem colorem. Sed aliquis est a sole.

¶ Septimo Intelligentia est ens per suā essentia et probabile est q̄ in ea non distinguitur essentia a bēse quia hoc tenet Iherueus et plurimī alij doctores. Itē tertia ratio nō pcludit q̄ nō seq̄tur elementa possunt non esse ergo aliquando non sunt. Item quilibet creatura potest non esse. Tamen nō sequitur q̄ non sit unde a posse ad esse non valet cōsequētia vt nō seq̄tur de⁹ p̄t nō mouere celū q̄ nō mouet.

¶ Octauo arguitur q̄ deū ēē sit per se notū nobis quia per voluntatem non possumus odire deū in se ergo nec per intellectum possumus iudicare deum non esse. Alias voluntas posset se conformare illi dīctamini. Item est per se notum nobis q̄ deus ē hō norandus et q̄ deus est bonus cuius opposito non possumus assentire. Alias bonitas esset accidēs in deo sicut nigredo secundum porphirium in coruo.

¶ Ad primum dicitur q̄ discursus phī vltimatus non dependet ex mundi eternitate quia supposita nouitate rerū facilius demonstratur deū esse vt dīct. s. t.

¶ Ad aliud dicitur q̄ motum esse in demonstratione non dicit actum sed aptitudines nec inconuenit in causis accidentaliter ordinatis procedere in infinitū scdm̄ tps̄ successione. S. T. i. p. q. vii. ar. iiii. Et. q. xlvj. ar. ij. ad septimū. Alias aut videbitur q̄ sunt cause essentialiter subordinate. Sed nunquid sortes est causa essentialiter subordinata respectu patris sui. Dicēdū q̄ causa essentialis semp̄ differt sp̄a suo effectui. S. T. in scdo. dist. xviii. q. ij. ar. j.

¶ Ad scdm̄ patuit. vii. phī. Nec est simile de nūero et de mobilibus q̄ oīa mobilia sunt in potentia Et ex eis potest fieri vnū vt pz i. vii. Et id oportet q̄ preter omnia mobilia sit vnū mouens immobile.

¶ Ad tertiū dicūt quidā q̄ grauitas si a deo separatur moueret primo seipsa. Sed contra inanimata nō mouēt se. Et oē mouēs se diuidit i duas partes sed hoc supradictū est. Ad aliū pz ex articulo pcedere. Angelū em̄ mouere per tps̄ infinitū p̄supponit virtutē infinitā. Nec aliquis concessit vnum effectū dependere ab infinitis causis equalib⁹ p se subsistentib⁹. Per hoc ei tolleret oīs actio q̄ quādo petrus vellet currere oporteret q̄ p̄us moueret̄ ab alia causa et illa causa iterum ab alia et sic in

finītum. Nec hoc esset sine magna confusione.

¶ Ad quartū. Eodēmodo diceretur q̄ astrologia nō est scientia q̄ demonstrat per motus. Nec de ista homo est risibilis quia proteruus negaret animal rationale esse risibile. Et forte primum principium Alia autem satis reprobat philosophus per totū octauum et q̄ cause sint essentialiter ordinate ab omnibus concessum est. Et hec subordinatio a pythagoricis dicitur aurea cathena vt dicit albert⁹ magnus in expositione libri de causis.

¶ Ad quintum patet ad sensum nec potest res fieri a se positue. Permenides tamen visus est dicere q̄ nichil sit secundum rei veritatem et sic ipse nō habuisset patrem nec matrem et sic propteruiendo tolleretur omnis demonstratio.

¶ Ad sextum patet ex supradictis Gregorius diceret q̄ sufficit philosopho demonstrare vniuersalem causam oīm pducibiliū. Illa autē propositio S. T. vel potius phī intelligitur. Et semper primū vel aliquid eminentius eo est causa omnīū aliorū.

¶ Ad septimum patet ex logica. Deinde dicitur q̄ bene sequit̄ hoc potest non esse ergo non est nisi specialiter a deo conseruetur.

¶ Ad octauum dicit plutarcus quosdam posuisse deū qui cor intuetur vt hoīes bene agerēt nō q̄ ita sit sicut super cerasa ponitur homo pictus vt aues arceantur ex quo patet q̄ nō est per se notum. Solū autem ceteras rationes pertinet ad logicum.

¶ Finit octauus phīsicorum.

¶ Circa primū librum de anima queruntur v. p̄rio / vtrū de aīa sit honorabilissima scientia. Secundo / an accidentia magnā partē cōferāt ad cognoscēdū quod quid est. Tercio / an scientie distinguntur per obiecta. Quarto / an vniuersale sit posterius suis singularib⁹. Quinto an cognoscibile sit i cognoscere.

Primum sic pro-

ceditur videtur q̄ de anima non sit honorabilissima scientia: quia sciētia. vii. phīsicorū est honorabilior cū ip̄a sola demonstrat deū esse vt dicit Cōmētator cōtra auicē. putabat eū auicēna posse demonstrari deū esse sine motu. Sic arguendo. Si nō est primū p̄cipiū nō cōtingit ali quid scire. Sed cōtingit aliqd̄ scire igitur est primū p̄cipiū qd̄ nos vocam⁹ deū. Maiorē probabat ip̄e et algazel q̄ sciētia est habitus acquisitus p̄ demonstrationē resolūēre effectū in cām suam vsq̄ ad p̄ma principia vt patet in mathematicis. Sic ḡ nūllum est primū principū incōplexū qd̄ est de⁹ S. T. est primū principū cōplexū quod est de quolibet esse vel non esse: vel non contingit idem simul esse et non esse. et San. Tho. vii. phīsicorū lec. in fine dicit q̄ ratio phī qua per motum demonstrat primum principium esse est efficacissima cui resisti nō potest. Sed contra est philosophus hic.

¶ Respondeo dicendū q̄ in hoc phēmio de anima phūs reddit auditorē docilem premitendo ordine et distinctionē tractatus Beniuolū ostendendo vtilitatem sciē. Attentum ostendendo difficultatē unde Notandū cum. S. T. hic et phō in. xi. de aīalibus q̄ in quolibet genere rerum est primo p̄siderare cōia. Et propria vnicuiq̄ illius generis vt pz in metha.